

munt la vila, a l'Est, pujant cap al coll de Merolla, uns 0h25 avall de Montbardó (XI, 1934, exc. 233); per aquest sot baixa el Torrent dels Rentadors de *La Muga*, afl. esq. del riu Arija (C.A.Torras, *Pir. Cat. Berg.* 123). Havia estat el nom de tota una barriada, dependent d'aquell municipi, amb batlle propi: segons una proclama del seu senyor Bernat Galceran de Pinós, any 1406: «a tots los pròmens de les batllies de la vila, de la *Muga*, que --- comencen adobar lo mur del portal de St. Antoni» (Serra V., *Pinós i Matapl.* III, 163); 1410: dintre l'esgl. de S. Ma. de Lillet, «els canonges --- el batlle de *Muga* --- nomenaren --- procurador ---» (ib. p. 168); 1437: Pere «Ça-*Muga*, batlle de *la Muga*» (ib. p. 171).

4) a. 938: «ipsa *Muga*, a la comarca de Bages, marcava el terminal de St. Cugat del Racó (*Cat. Car.* II, 164.16).

5) *La Muga* en el B. Penedès, serra i costa, amb torre de guaita, te. Bellvei (XIV, 116, 117, i *N. C. E. C.*, s. v. *Bellvei*).

En forma reduïda *Mua*:

6) a l'Urgellet, entre el te. de Tost i el d'Adraén, el terminal d'aquest, a. 1518: «puge al tuçal de *Mua*, d'on mira hom a la vall de Tost» (*Spill de Castellbò*, f° 103v^a); i crec recordar haver anotat allí «*la Muga*» com usual avui.

7) El Barranc del Mas de *Múa*, te. Baronia de Rialb, que desemboca per l'O. del Puig d'Igllí al riu de Rialb (afl. dr. Segre) (xvii, 33.3).

8) *Les Mugues*, pda. de Vinebre (xiii, 60.20).

9) Krüger, n'indica algun altre en *Die Hochpyr.* A, II, 357.

I en terres d'Oc. *La Mugue*, bergerie te. Fontjoncouse, documentat des de 1535 (*La Mugua*, Sabarthès *Di. Top. Aude*). En fi en *PVarGc.* 575-6, art. *môga*, he donat àmplies dades del mot en les variants *môga*, *boga* i *mua*, en el domini gascò i en cat.occidental; altres encara en el *DECat.* v, 827a, 9-47; i ací supra, art. *Moga*.

¹ Com indica el context i ho reconeix el mateix Alsius (*Nom.* 154) tot proposant la identificació amb la *Muga*, segons una interpretació d'aquest text plinià que el posa prop d'Empúries, ben vagament. És possible que la confusió vingui de l'antiga desembocadura del Ter, que avui desaigua molt més al SE., però havia desembocat en el Golf de Roses: l'important braç, ara sec, conegut per *El Ter Vell*, a 2 k. o 1k5 de L'Escala. D'aquí també la idea d'alguns d'identificar *Sambroca* de Ptolemeu amb el Ter, com digué Othmer (*BABL* VI, 328, que hi embolica *Sambucolensis* però aquest era a Lusitània, infra). Però el Ter és el «flumen TICER» en la gran obra de Plini (*Nat. Hist.* III, 22) i a la base pre-romana TICÈRE, correspon el cat. *Ter*, per mitjà de les mencions medievals *Tezer*, *Tecer*.—
² Com ja va suggerir el gran lingüista Wackernagel

(en *ALLG* XIV, 18). També es pot pensar en infl. dels noms gàl·lics en -BROGA, -BROGOS, -BROCA: *Allobrogi*, *Ande-broci-rix* (Whatmough, *Dial. Anc. Gul.* p. 80). I cf. encara *Mambroca*, vila de 1000 hab. a 11 k. de Toledo.—³ Tampoc hi ha res a treure útil de les notes p. p. l'aficionat PPericay sobre *Sambroca* (*Ampurias* IX-X, 117-556; i *Raíces Hist. NE. Ling.* 55,5'): és el de la famosa barrabassada «*Emporias pre-romà*», que després n'ha amollat d'altres (com la que comento a l'art. *Guixols*).

Muixacre, V. *Montsagre*

15 *MUJAL*

El Mujal, poble agre. a Navars, situat a l'esquerra de la *riera de Mujal*, afluent del Llobregat per la dreta.

20 *Pron. Mod.*: *mužál*, oït a Canç per Casacuberta (1920) i per Cor. *əl-mužál*, oït en els llocs (1934), o bé *əl muyál* a Serrateix (6.III.1932).

Doc. Ant.: 1158-1190: *Guillelm de Mujal* (Miret i Sans, *R.Hisp.*, XLVI, 259); 1134: *Muial* (*CoDoACA* IV, 20); 1359: *Sent Genis des Mujals* (*CoDoACA* XII, 63); 1427: *Muyal* (Serra, *Pinós i Mat.* III, 231).

HOMÒNIMS

Trobem sengles NLL antics *Mujal* a Llobera: 1060: *ipsum Mugial*: 1070: *ipso Mugal* (Arxiu de Solsona) 30; a Terrassa: 1000: *ipso Mugale* [*BABL* VII, 400] i 1042: *Muial* [*BABL* VII, 495]; i a Llerona (997: *Muiale Cart. St. Cugat* I, 270); 1013: *Mugiale* [*Cart. St. Cugat* II, 101]).

ETIM. *Mujal* derivat (antic adj. en -ALIS) del llatí 35 *MODIUS*, 'muig', «mesura de capacitat» (*DECat.* V, 714b47-715a2). J.F.C.

MULET

Nom de persona i nom de lloc. Com a NL, poc, i és poc antic, potser secundari; i només mallorquí i valencià. Son *Mulet* (*mulā*, en el terme de Lubi (XLI, 2.25, i mapa Masc. 11H4, però no en el Despuig). I 45 Molí d'En *Mulet* en el contigu terme de Sineu (XL, 106.6). Foia *Mulet* a Altea (xxxv, 153.22, on també em consta com cogn. 157.2).

Com a NP, molt, i ja em consta com antic. Sobretot a Mallorca i al P. Val., i en el Migjorn del Princ. 1159: *Muleto* és un dels pobladors a qui es donen franquícies per poblar Bràfim (Font Rius, *C. d. p.* § 114, p. 167.3); 1249 (o 1349) Arnaldus *Mulet* cordeller a qui els jurats de Sta. Cl. Q. concedeixen franquícies (Segura, *Hist. Sta. Col.* p. 278). 1279: ordre al batlle --- d'Alfandech que lliuri a *F. Mulet* un sarraí dit 55 Arget (MtzFdo., *Doc. Val. ACA*, n. 767).